

ผลการเลี้ยงไก่กระທးพื้นเมืองที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมและข้าวเปลือกบด

เสาวคนธ์ ไรจนสถิตย์^{1/}

สถิต มั่งมีชัย^{2/}

สวัสดิ์ อาตมางกูร^{3/}

ปรัชญา ปรัชญลักษณ์^{4/}

วัชรินทร์ บุญภักดี^{4/}

กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

เรื่องย่อ

การทดลองเลี้ยงไก่กระທးพื้นเมืองได้ดำเนินการรวม 2 ครั้ง การทดลองที่หนึ่ง ใช้ลูกไก่คละเพศอายุ 1 วัน 4 พวก ๆ ละ 4 ซ้า ๆ ละ 25 ตัว สำหรับทดลองอาหารผสม 4 สูตร 3 สูตรแรก เป็นอาหารปนผสมเองโดยมีส่วนประกอบที่แตกต่างกัน คือ สูตรที่ 1 ใช้รำละเอียดและข้าวโพดเป็นหลัก สูตรที่ 2 ใช้ใบกระถินปนผสมกากมะพร้าว (2 : 3) แทนรำข้าวสามในสี่ส่วน สูตรที่ 3 ลดรำข้าวลงครึ่งหนึ่งแล้วเพิ่มข้าวโพดแทนส่วนสูตรที่ 4 เป็นอาหารเม็ดผลิตโดยโรงงานอาหารสัตว์มีชื่อแห่งหนึ่ง อาหารทุกสูตรมีโปรตีนประมาณร้อยละ 23 และ 20 สำหรับไก่อายุ 1 วัน ถึง 6 สัปดาห์ และอายุ 6 สัปดาห์ขึ้นไป ตามลำดับ ไก่ทดลองทั้งหมดได้รับการเลี้ยงดูในกรงลวด มีน้ำสะอาดและอาหารให้กินตลอดเวลาโดยไม่มีการเสริมวิตามิน แร่ธาตุและหญ้าสด วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อก เนื่องจากไก่ซ้าที่ 3 เข้าทดลองช้ากว่าซ้าที่ 1 และ 2 หนึ่งสัปดาห์ และซ้าที่ 4 เข้าทดลองช้ากว่าซ้าที่ 3 อีกหนึ่งสัปดาห์ เมื่อเลี้ยงไก่ทดลองครบ 14 สัปดาห์ ปรากฏว่า

ไก่ที่ได้รับอาหารสูตรที่ 1 ตาย 49 ตัว มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 10.47 กรัมต่อวันอัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 3.93 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 16.85 บาทต่อตัว

ไก่ที่ได้รับอาหารสูตรที่ 2 ตาย 27 ตัว มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 11.80 กรัมต่อวันอัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 4.09 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 20 บาทต่อตัว

1/ งานทดลองและเผยแพร่

2/ สถานีทดลองอาหารสัตว์ชัยนาท

3/ สถานีพืชอาหารสัตว์ปากช่อง

4/ สถานีพืชอาหารสัตว์กำแพงแสน

ไก่ที่ได้รับอาหารสูตรที่ 3 ตาย 41 ตัว มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 10.85 กรัมต่อวัน อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 3.77 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 17.20 บาทต่อตัว

และไก่ที่ได้รับอาหารสูตรที่ 4 ตาย 8 ตัว มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 14.67 กรัมต่อวัน อัตราแลกเนื้อ 3.12 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 22.09 บาทต่อตัว

อัตราการเจริญเติบโตของไก่พวกที่ 1 และที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญกับการเจริญเติบโตของไก่พวกที่ 3 ส่วนไก่พวกที่ 4 มีอัตราการเจริญเติบโตดีกว่า 3 พวกแรกอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P < 0.01$) เช่นเดียวกับอัตราแลกเนื้อ ซึ่งของไก่พวกที่ 4 ดีกว่าของไก่อีก 3 พวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และอัตราแลกเนื้อของไก่ 3 พวกแรกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดลองที่สอง ใช้ลูกไก่คณะเทศอายุ 2 สัปดาห์ 2 พวก ๆ ละ 4 ตัว ๆ ละ 20 ตัว สำหรับทดลองเลี้ยงด้วยอาหารผสมที่มีโปรตีนประมาณร้อยละ 23 และ 20 สำหรับไก่อายุ 4 สัปดาห์แรก และเกินกว่า 4 สัปดาห์ขึ้นไปตามลำดับ พวกหนึ่ง อีกพวกหนึ่งเลี้ยงด้วยข้าวเปลือกบดมีหญ้าขนสดหั่นให้กินเพิ่มเติมจากอาหารและน้ำสะอาดที่ตั้งไว้ให้ตลอดเวลาทุกเช้า ไก่ทั้งหมดเลี้ยงในคอกพื้นดินรองพื้นด้วยแกลบเมื่อเลี้ยงไก่ทดลองครบ 9 สัปดาห์ (ไก่อายุ 11 สัปดาห์) ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ไก่ที่เลี้ยงด้วยอาหารผสม ตาย 1 ตัว เติบโตเฉลี่ย 18.82 กรัมต่อวัน อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 3.09 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 16.73 บาทต่อตัว

ไก่ที่เลี้ยงด้วยข้าวเปลือกบด ตาย 7 ตัว เติบโตเฉลี่ย 3.56 กรัมต่อวัน อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 7.79 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 4.35 บาทต่อตัว

ทั้งอัตราการเจริญเติบโตและอัตราแลกเนื้อของไก่ทดลองทั้งสองพวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P > 0.01$)

เมื่อเลี้ยงไก่พวกที่ใช้ข้าวเปลือกต่อไปจนถึงอายุ 20 สัปดาห์ปรากฏว่า ตั้งแต่เริ่มทดลองจนครบสัปดาห์ที่ 18 ไก่ทดลองตายไปรวม 11 ตัว มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 4.08 กรัมต่อวันและอัตราแลกเนื้อเฉลี่ย 8.06 และสิ้นเปลืองค่าอาหารเฉลี่ย 11.79 บาทต่อตัว

ค่าอาหารผสมสำหรับไก่เมื่ออายุ 1 วันถึง 2 สัปดาห์ (ก่อนเริ่มทดลอง) เฉลี่ยตัวละ 1.19 บาท

ตารางที่ 1 สูตรอาหารผสมสำหรับเลี้ยงไก่กระทงพื้นเมือง ตั้งแต่อายุ 1 วันถึง 14 สัปดาห์ (การทดลองที่ 1)

วัตถุดิบ	สูตร 1		สูตร 2		สูตร 3	
	6 สัปดาห์แรก	6 สัปดาห์ขึ้นไป	6 สัปดาห์แรก	6 สัปดาห์ขึ้นไป	6 สัปดาห์แรก	6 สัปดาห์ขึ้นไป
รำละเอียด	25	20	6	5	15	10
ข้าวโพด	33	50	36	52	45	60
ปลาป่นจิ๊ด	15	15	15	15	15	15
กากถั่วเหลือง	25	15	20	16	28	20
วัตถุดิบผสม	-	-	16	15	-	-
ใบกระถินป่น	1.5	1.5	-	-	1.5	1.5
กระดูกป่น	-	-	1	1	0.5	1
เปลือกหอยป่น	1	1	-	0.5	0.5	-
เกลือป่น	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	2.25
รวม	100.75	102.75	94.25	104.75	105.75	107.75

ส่วนประกอบทางเคมีโดยการคำนวณ

โปรตีน %	22.96	19.37	22.98	20.10	22.79	19.95
แคลเซียม %	1.27	1.27	1.29	1.20	1.19	1.11
ฟอสฟอรัส %	1.10	1.02	1.04	1.00	1.03	1.02

ราคา บาท/กก.	6.14	5.56	3.20	3.20
--------------	------	------	------	------

โปรตีน %	22.96	19.37	9.58	9.58
แคลเซียม %	1.27	1.27	0.28	0.28
ฟอสฟอรัส %	1.10	1.02	0.15	0.15

ตารางที่ 3 สรุปผลการเลี้ยงไก่กระทงพื้นเมืองด้วยอาหารผสม (การทดลองที่ 1)

สิ่งที่ศึกษา	อาหารผสม			อาหารผสม สำเร็จรูป
	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3	
จำนวนไก่เริ่มทดลอง, ตัว	100	100	100	100
จำนวนไก่ตาย, ตัว	49	27	41	8
ระยะทดลอง, สัปดาห์	14	14	14	14
น้ำหนักเริ่มทดลองเฉลี่ย, กรัม	31.10	31.10	31.10	31.10
น้ำหนักสุดท้ายเฉลี่ย, กรัม	1057.30	1188.12	1094.56	1468.76
น้ำหนักเพิ่มเฉลี่ย, กรัม	1026.20	1157.02	1063.46	1437.66
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย, กรัม/วัน	10.47 ^ก	11.80 ^ข	10.85 ^{กข}	14.67
จำนวนอาหารที่กินเฉลี่ย, กรัม	4030.10	4725.59	4010.94	4485.72
อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย	3.93 ^ก	4.09 ^ข	3.77 ^ก	3.12
ราคาอาหารเฉลี่ย, บาท/กก.	4.18	4.23	4.29	4.92
ค่าอาหารเฉลี่ย, บาท/ตัว	16.85	20.0	17.20	22.09

ค่าเฉลี่ยภายใต้พยัญชนะต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P < 0.01$)

ตารางที่ 4 สรุปผลการเลี้ยงไก่กระทงพื้นเมืองด้วยอาหารผสมและข้าวเปลือกบด ตั้งแต่อายุ 2-20 สัปดาห์ (การทดลองที่ 2)

สิ่งที่ศึกษา	อาหารผสม	ข้าวเปลือกบด
จำนวนไก่เริ่มทดลอง, ตัว	80	80
อายุไก่เมื่อเริ่มทดลอง, สัปดาห์	2	2
น้ำหนักเริ่มทดลองเฉลี่ย, กรัม	101.09	99.71
น้ำหนักเมื่ออายุ 11 สัปดาห์เฉลี่ย, กรัม	1023.09	274.18
จำนวนไก่ตาย, ตัว	1	7
น้ำหนักเพิ่มเฉลี่ย, กรัม	922	174.47
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย, กรัม/วัน	18.82 ^ก	3.56 ^ข
จำนวนอาหารที่กินเฉลี่ย, กรัม	2854.88	1359.18
อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย, กิโลกรัม	3.09 ^ก	7.797 ^ข
น้ำหนักเมื่ออายุ 20 สัปดาห์เฉลี่ย, กรัม	-	557.92
จำนวนไก่ตาย	-	11
น้ำหนักเพิ่มเฉลี่ย, กรัม	-	457.31
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย, กรัม/วัน	-	4.08
จำนวนอาหารที่กินเฉลี่ย, กรัม	-	3683.72
อัตราแลกเนื้อเฉลี่ย, กิโลกรัม	-	8.06
ค่าอาหารเมื่ออายุ 11 สัปดาห์, บาท/ตัว	17.92 ¹	5.54 ²
ค่าอาหารเมื่ออายุ 20 สัปดาห์, บาท/ตัว	-	12.98 ³

ค่าอาหาร :

- 1 เป็นค่าอาหารเมื่อก่อนทดลอง 2 สัปดาห์ 1.19 บาท
รวมกับค่าอาหารเมื่ออายุครบ 11 สัปดาห์ 16.73 บาท
- 2 เป็นค่าอาหารเมื่อก่อนทดลอง 2 สัปดาห์ 1.19 บาท
รวมกับค่าข้าวเปลือกเมื่ออายุครบ 11 สัปดาห์ 4.35 บาท
- 3 เป็นค่าอาหารเมื่อก่อนทดลอง 2 สัปดาห์ 1.19 บาท
รวมกับค่าข้าวเปลือกเมื่ออายุครบ 20 สัปดาห์ 11.79 บาท

ค่าเฉลี่ยภายใต้พัยุณณะต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P < 0.01$)